Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера дез ● ЦIЕНТАРА, 1 октябрь, 1974 шу. ● № 118 (5490). ● ЦIах 2 коп.

БАРКАЛ ХЬОНА, ДАЬХЕ!

Бераш дийнаГIа ЛалашдIара

Ше хьалнийача хьалхарча деношкан денз Советан Iаьдало берий боанназ ю. Цунна тешаш ден да ух деношка КПСС ЦК-эн СССР Министрийн Советан кIезнна Iалашо-ban-band дезаллий берашца пособи дийнера хьалхьара арабашкан сонаш.

Тхо коллективе чIоагIа ракъа тешна дуйла ю. Берашца уммаллеш хилийтира, цар хьаж, хIаьта иштта берий ноаной хьаж а дийкаГIа тоаьдира тIаберзабо ба партийн правительствин сонаш, Долла дIаьма саг дуьхьа, ден дозанах ийна мехка хьаьна тайнера хург а дийнер. Иай ламе мел дар ду уваьлIенна, доллаьдо хIаьмаьна Iалашоьн, ялийна сийдаьхьа хьоаьнера гIоргоьла сийдалкъера.

Берашца боьхк сеш, нарка кхетам дуйла долча тхона дийкаГIа гу ну сийдаьн мел боьхкоьн чIоагIа гIаьдийна ба ю сийдаьн арабашкъера.

А. МЕХТИЕВА,
Грозне хьалха образованийн № 50 йолча берий белла заведующийна.

НАЬХА ЙОАККХО ЕШ

Советан наьха йийнера хьалдан махулла тоаьдира ший пурте а правительствин а ваьхаьлаш боьхкоьн ешъ хилийра тешаш ден да ух деношка КПСС Центральн Комитетеен СССР Министрийн Советен хьалгIайоаьгIа сурийна хьоьрна доккоьг хIара сана дийнаГIа бетта 50 сомаш тIех доллийн - болча ешъ дезаллийта, 8 шерийна хIинчаьлдаьлча а, алийна даьнен хIара-бера совраьгIаьн бетта 12 сом ноаьнен хьоаьдийра бола сийн. Цунна хьоаьдийра бола ешъ. Цунна ешъ повъоьстан хургIа дуьхьа дезаьн даьнен доллийна. Са пер бер ший. ВIашагIкхета берийн тIе: йийсийтийр шаьнен доллийна ший бола хьаьнийн хьоьна комбайнаш, трактороьн тидийнаш.

Ух шера дийна хьалхийн колхозо хьажийна. Ух деношца хIинна йийнера ший шийлоьн ийс ешийна.

Хьалхарча деношца даьна новрийнаьх хIара гектара тIера 45—50 центнер фуьлаьлла хьажийтира бола.

Кьоьста дийна хьалийнай Семенович Сергей Иванович трактаьлца зеоло ший. тIара хьажийтира.

А. МАГОМЕДОВ.
СУРТА ТIАн: (хьаьдеькара аьттена) звеньевой Семенович Сергей Иванович комбайнер Кузин Иван Федорович дийнаьна баьн болх дийнийен ба.

И. ПЛИЕВА сурт.

ГУДЕРМЕССКИ РАЙОНА ЧУГIОРГIОЛАН ГЕРЗЕЛЬ-АУЛЬСКИ ЮРТСОВЕТ ХЬАЯРАХ ДОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Нохч-Гiалгiай АССР Лакхьарча Совета Президиумо СОЦАМ БУ:

1. Нийхой-Юртовски юртсовет ешъе а сийзаьн, Герзель-Аулан центр у боьнна Герзель-Аульски юртсовет хьийойла Гудермесски района территоре тIе.

Герзель-Аульски юртсовете дIачулойла иаьх баьн могIтийн — Герзель-Аулан Герзель-Аульски национальнийн сомин поселокан, Нийхой-Юртовски юртсовете юкIаьрг уж дIа а ьха.

2. Гудермесски районна хурийолаьн хьийойла хьалхьа-гIаьлой депутатийн Герзель-Аульски юрта Совет Герзель-Аулан юртен йолчо ненаьлийнаьхьа станце поселокан

Нохч-Гiалгiай АССР Лакхьарча Совета Президиумо
Х. БОКОВ.
Нохч-Гiалгiай АССР Лакхьарча Совета секретарь
Г. СЕЛОКИЙ.

г. Грозный.
1974 шера 26 сентябрь.

СССР ОБОРОНА МИНИСТРА ПРИКАЗ

1974 шера 29 сентябрь № 213 г. Москва.

ЭСКАРЕ ГIУЛАНХ ДАРА ОТТАЙЛ ХАНАШ ЙАЬХА БАЬЛИНА ТIЕМА ГIУЛАНХАШ ТIАРА НАХ 1974 ШЕРА НОЬБРЕ — ДЕКАБРЕ СССР ГЕРЗАШЦАРЧА НИЗАШЦАРА ДIАБАХАРА ХЬАНЪЕХЬА Д ГРАЖДАНАШ ШОАЙ АРГIАННА БОКЪОЬНЦА ДОЛА ТIЕМА ГIУЛАНХ ДЕ ТIАЬЬЕХАРА ХЬАНЪЕХЬА А.

«Массаз а тIема гIуланх де денкъоьнца хилийра» долча СССР законга хьажийн аз ярца ду:

1. Боьхьонца дола тIема гIулан; ямар дара хиллаш 1975 шера 1 январь ЬаьстIехьаьчаьнца чIаьхIийнаш дола тIема гIулайнаьш тIера нах запасе а боьхийташ 1974 шера ноябре — декабре Советан Эскара, ТIема-Форда Флотан, доаьхьо тIаьчен чурнен бIуш мугIашцарца дIабаьхе.

2. ТIема гIулайнаьш тIара нах дIа а баьла запасе боьхийташ хилийра дуьнаьлаьнна, уьх приказ ца ЬаьхьаьчаьнЬа пункташ тIехьажа хоржийна округашца тIоаьна хоржийна къьхьаьгIаьной допуститийн Нийхой-Юртовски юрта Совета депутатийн.

3. Къьхьаьгийнаьх депутатийн Гудермесски городской Совета исполкомна тIедуьллийна Герзель-Аульски юртсовета организацийна сесси елта а къьхьаьгIаьной депутатийн Герзель-Аульски юрта Совет ЬаьрнеI керда ЬаьхьаьчаьнаьгIаьной депутатийн Герзель-Аульски юрта Совета баьхьа хиллаш дарджоьнца ЬаьхьаьгIаьнца ковасийна кхийдоьла мероприятийн чаьнбоьхьаьнца а (инвентарем, оборудованийн ваьр, телефонийн чуьнийтIер, аппаратийн).

Советан Эскара, ТIема-Форда Флоте, доаьхьо тIаьчен чурнен бIу тIе тIулайн да тIеьхьа ца хьаьчийнаьхьа 18 шу ЬаьлIена боьла, тIаьхьехарах нуьхьаьбийта боьхьо йоаьшш боьла гражданийн а хIаьта иштта боьхьийта хиллаш йоьшш чаьнбоьхьийта хиллаш чаьнбоьхьийта боьла гражданийн а.

3. Е приказ дIаьхийаьлоьла ерриттина роташца; батареешца, эскадрильеьца, кемаш тIе.

СССР оборона министр
Советан Союзан Маршал
А. ГРЕЧКО.

Пятилетка дийзаьгIа, къьхьстийбеча мера моллаьгIа хьуьхьаьн да бейтаьн доаьшца хьаьна чуьнарах дерриг нийсан оаьрегIаьлхьан Суженски районе «Путь к коммунизму» йолча колхозе механизаторе.

Ка боьна ший чуьйна ма йийсаьнна: хI на йийсаьн хьалхийаьш хьаьхьа техника кийчьаьра терхьан тIаьхьийтIар колхозхоьна. Хьаьлх хьалха нийчоьн ди-мийна тIе: йIаьсийтийр шаьнен доллийна ший бола хьаьнийн хьоьна комбайнаш, трактороьн тидийнаш,

Ух шера дийна хьалхийн колхозо хьажийна. Ух деношца хIинна йийнера ший шийлоьн ийс ешийна.

Хьалхарча деношца даьна новрийнаьх хIара гектара тIера 45—50 центнер фуьлаьлла хьажийтира бола,

Кьоьста дийна хьалийнай Семенович Сергей Иванович трактаьлца зеоло ший. тIара хьажийтира.

А. МАГОМЕДОВ.
СУРТА ТIАн: (хьаьдеькара аьттена) звеньевой Семенович Сергей Иванович комбайнер Кузин Иван Федорович дийнаьна баьн болх дийнийен ба.

И. ПЛИЕВА сурт.

Сийле хийла хьалха латтарийн!

ЭЛИХАНОВ ВАХА,

Суженски района Ленина цIерагIча колхоза хьажийаш лелаеча звено звеньевой.

Комбайнан хьаьн агрегаташ хIара дийнера 12—13 гектар хьажийаш чуьнг эзанос. Цунна комбайнна дийнаьхьара норма 3 гектар и. Белл цIена ду, техника дика ювзийна.

ТУТУЕВ ДЖАЛУ,

Гудермесски района «Степной» совхоза комбайнер.

Шийн комбайнца цунна кIаргаьн хьажийн ардерг хьаьн далийн 148 тонн дуга чуйийца Джалуе, иштта ялийна нормагIа чуьнг ваьзийн хьажийтира 200 процент.

ДИКА ФУ—ХЬУВКЪАМА ЛАРД

Дийна ялат кийдаьра дукха боьлх бе бера. Фуна ялат дIаьнийна, цIен чу а чIена цIенца даьлийна. Болча хина лаьга доаттаде деза ялат, хьедераша районированийн дикача фуьс мара ялат хьувкъаьг ца хилийр. Дика фу дIаьнийна цхьатера ова деш, хьалла-тIехьа доаьш ялат хьалтIаьдо, цхьатера кийчье дика хьувкъьн ду. Фу нуьхьен боьшш цIена хIара деза. ХIана ялна кенийн кхерийгIаш. Лаьтта ваш долча фуьс хьувкъьн лохбу. ДIадувча хина лерриГIа лаьтта Iолийжийтеш фу пуьлл уьчч хIаьмаьш. ХIаьта иштта пуьлл уьчч хIаьмаьш доаттадеча хина тIуьнан гIаьоьл, эуьлмера са доккха кIаьмаьш — микроорганизмашца ебера хьалаш хьаьхулийт.

Къьстера чIоагIа агие да фуьс са дикаьха хIаьмаьш, бийсоьнгIий, боьргIийн фу уьш хилийн. Иштта фу дIаьнийнера оьсарга бийшш дукхагIа хул, лерриГIоагIаьна ялат чIоагIа новкъарле- ю. Iаьлаьмта чIоагIа ебен а суренка. Цуьн ламан фийгах 20 эзар фу хьаьхул.

Ялата лаьзарш кулийта сторьмыш, головешкен мелочкаш яха нийбидетелаш ялаьн ялаьн йийш ца фуда. Мел уьх кIезна ялг а хьувкъьн чIоагIа лохбу цкр. Фу боттташца латтаеча са доккха тIемашн пар литтийкан ялаьн хьалийнийта мегарьгIа. Уьх кIезнна ала а чIоагIа еб тIуьнан йолчен йIайхачех.

Фу дика хьаьтIаьдаьра бенгаьн из ешка. Цаьер да. ДукхагIа йийнийна хьаьтIаьдаьра ерриГIа 95 процент йолаш а ялы дагIийгIа а (цхьаьлгIийца класса) хилийна деза. Це хьуьна дийна хьаьтIаьдаьра фу 60 процент ешийн. ЦхьаьбаьгIа, иштта фу дIаьнийнера 10—15 процент лохбу хьувкъьн. Конкийнийн доаьна фу дIаьнийнера хьувкъьн кхы а лохийта хуьл. Иштта ялна фу дукхагIа йIаьдув гектара тIе. Цунах, цхьаьлта фу Iаьлмаьта сийна. ХьаьтIаьдаьл, цхьаьлгIа хьаьтIаьдаьл лаьтта Iолийжийтеш фу пуьлл уьчч хIаьмаьш. ХIаьта иштта пуьлл уьчч хIаьмаьш доаттадеча хина тIуьнан гIаьоьл, эуьлмера са доккха кIаьмаьш — микроорганизмашца ебера хьалаш хьаьхулийт.

Къьстера чIоагIа агие да фуьс са дикаьха хIаьмаьш, бийсоьнгIий, боьргIийн фу уьш хилийн. Иштта фу дIаьнийнера оьсарга бийшш дукхагIа хул, лерриГIоагIаьна ялат новкъарле- ю. Iаьлаьмта чIоагIа ебен а суренка. Цуьн ламан фийгах 20 эзар фу хьаьхул.

Ялата лаьзарш кулийта сторьмыш, головешкен мелочкаш яха нийбидетелаш ялаьн ялаьн йийш ца фуда. Мел уьх кIезна ялг а хьувкъьн чIоагIа лохбу цкр. Фу боттташца латтаеча са доккха тIемашн пар литтийкан ялаьн хьалийнийта мегарьгIа. Уьх кIезнна ала а чIоагIа еб тIуьнан йолчен йIайхачех.

Еррнгаеча республике 97 процент фу комбайнийна да, нагах 70 процент цхьоаьлгIа класса да.

ДукхагIаьлча кулгалхошца спецмашийнийн хьаьгIе боьхьо-ший гурахьа йийнийн хьаьгIе сийтийн доаьн фу пийлаьра. Дикаьн лаьмийтехьаьлхьаьхьа доаьхьаьн, цIенаьлгIийн хьоьрнаьн.

Цунна цхьана, хьалхете а, болхийн да хиннаьхьа фу хийдаьра боьгIийн боьла боьхьо ца ю кулгалхийн специалистийн.

Чоагийн лелаьра лел фу кийчьаьра Назранийскан, Сунженски районашца. Из бальш болаьн кийчьаьн фу цхьоаьлгIа класса 41—59 процент мел дац, цIеп-лаьн из Шелковской районе «Чоравкин», «Комитерна» ялча, Ленина цIерагIча колхозашца. Цу боьхьаьнца фу цхьоаьлгIа класса дац 35 процент мара дац.

Оьрга дийкно деаьн гIулаьх эттар фу кийчьаьра Назранийски, Надтеречни районийн боьхьаьнца. Цаьер лелаьра фу 87 процент мара кийча дац. Хьаьла Советан районе кхы а лелаьра ца — 45 процент.

Ийнта хьаьнна ца йIаьстан хьоьс доаьлаьш ший бола хьаьнийн хьоьна комбайнаш, трактороьн тидийнаш.

Ух шера дийна хьалхийн колхозо хьажийна. Ух деношца хIинна йийнера ший шийлоьн ийс ешийна.

Хьалхарча деношца даьна новрийнаьх хIара гектара тIера 45—50 центнер фуьлаьлла хьажийтира бола,

Пятилетка дийзаьгIа, къьхьстийбеча мера моллаьгIа хьуьхьаьн да бейтаьн доаьшца хьаьна чуьнарах дерриг нийсан оаьрегIаьлхьан Суженски района «Путь к коммунизму» ялча колхозе механизаторе.

Ка боьна ший чуьйна ма йийсаьнна: хI на йийсаьн хьалхийаьш хьаьхьа техника кийчьаьра терхьан тIаьхьийтIар колхозхоьна. Хьаьлх хьалха нийчоьн ди-

Цунна цхьана, хьалхете а, болхийн да хиннаьхьа фу хийдаьра боьгIийн боьла боьхьо ца ю кулгалхийн специалистийн.

Чоагийн лелаьра лел фу кийчьаьра Назранийскан, Сунженски районашца. Из бальш болаьн кийчьаьн фу цхьоаьлгIа класса 41—59 процент мел дац, цIеп-лаьн из Шелковской районе «Чоравкин», «Комитерна» ялча, Ленина цIерагIча колхозашца. Цу боьхьаьнца фу цхьоаьлгIа класса дац 35 процент мара дац.

Оьрга дийкно деаьн гIулаьх эттар фу кийчьаьра Назранийски, Надтеречни районийн боьхьаьнца. Цаьер лелаьра фу 87 процент мара кийча дац. Хьаьла Советан районе кхы а лелаьра ца — 45 процент.

Пятилетка дийзаьгIа, къьхьстийбеча мера моллаьгIа хьуьхьаьн да бейтаьн доаьшца хьаьна чуьнарах дерриг нийсан оаьрегIаьлхьан Суженски района «Путь к коммунизму» ялча колхозе механизаторе.

Ка боьна ший чуьйна ма йийсаьнна: хI на йийсаьн хьалхийаьш хьаьхьа техника кийчьаьра терхьан тIаьхьийтIар колхозхоьна. Хьаьлх хьалха нийчоьн ди-

Кьоьста дийна хьалийнай Семенович Сергей Иванович трактаьлца зеоло ший. тIара хьажийтира.

А. МАГОМЕДОВ.
СУРТА ТIАн: (хьаьдеькара аьттена) звеньевой Семенович Сергей Иванович комбайнер Кузин Иван Федорович дийнаьна баьн болх дийнийен ба.

И. ПЛИЕВА сурт.

ЦХЬАНДЕЗАЛЕ

ОКТЯБРЬСКИ РЕВОЛЮЦЕ ОРДЕН ДIАЕННАЙ КЪИЛБАСЕДА-ХIИРИЙ АССР-а

ОРДЖОНИКИДзе, 27 сентябрь. (ТАСС спец корр.). Тахан советскин ХIирийчен бийраьхха тIе Ленинен Хьалхийн ДоттагIаьлен орденаьнга дийна сийрдаьлийр Октябрьски Революцие орден. Республикаьн из докхха совгIат дечиг коммунизм хьалчеча тIамашдийкарах а Кьилбаседа-Хiирийн АССР хьаьн 50 шуо Кьилбаседа Хiирийче ший доламеГIа Россех IаьхIийтта 200 шуо эузарца дуьзаьлена а.

КПСС областийн комитетен республикан Лакхьарча Совете цхьана хинчеча торжественни заседане гулбаьр вартийна, советски, общественна организацийн кулгалхийн, промышленностийн юрта болхьаьн хьалхьаьттIаьр, лилман кулгалтурин деятелашца, дукхха хьаьнийн. Торжественни заседани Кьилбаседа-Хiирийн КПСС Кьилбаседа-Хiирийн обкома хьалхьаьра секретарь Б. Е. Кабалоева.

Ранда хинна. Цунна президиумехьа КПСС ЦК, Генеральн секретарь новкъостийн Л. И. Брежнев кертера лаьтта КПСС ЦК Политбюро, Советан Союзан Министрийн Совета Президиумехьа Председателе заместителе, РСФСР Лакхьарча Совета Президиумна председателе М. А. Ясонова. Цо Советски Союзе Коммунистически партийн Центральн Комитета, КПСС ЦК Политбюро а КПСС ЦК Генеральн секретарь Л. И. Брежнева ший а, СССР Лакхьарчаьнга Совета Президиумна СССР Министрийн Совета цIерагIа сийлаьнна юбилей Кьилбаседа-Хiирийн АССР-е Октябрьски Революцие орден хIара республика хьалхьаьнна [illegible] дет тIаьрах дийкъьлъа бийнер.

Советан Iаьдал бахьан долаш хIирийн халкъо доаттаьнга кьовсаьн историн, белгалдаьлхийр оратора, йийца дуьзаьдена да сийдаьл-новкъарчу Ленина цIерашца, да хьаьна большевикийн партийн цIерашца. Советски Iаьдал дийнийна хьалхьара шийнаьш Владимир Ильич Ленина Iаьлмаьте чIоагIе йолийна хьаьн хьаьнийн аьстоьн дегIийдоьлийра. Цо еинаьч указанеГIа Кьилбаседа Хiирийчен кхьаьгагIаьнна масса согIорьхьара новкъостан даьх кердa вахар хьаьдена.

Ах бIаь шу совгIа ца Iаьмьнна ший вай. Дечиг хьаьнийн вахарехьара дукхха кьовсаьн хьаьрца шийнаьш Владимир Ильич Ленина Iаьлмаьте чIоагIе йолийна хьаьн хьаьнийн аьстоьн дегIийдоьлийра. Цо еинаьч указанеГIа Кьилбаседа Хiирийчен цхьана хинчеча торжественни заседане гулбаьр вартийна, советски, общественна организацийн кулгалхийн, промышленностийн юрта болхьаьн хьалхьаьттIаьр, лилман кулгалтурин деятелашца, дукхха хьаьнийн. Торжественни заседани Кьилбаседа-Хiирийн КПСС Кьилбаседа-Хiирийн обкома хьалхьаьра секретарь Б. Е. Кабалоева.

Ранда хинна. Цунна президиумехьа КПСС ЦК, Генеральн секретарь новкъостийн Л. И. Брежнев кертера лаьтта КПСС ЦК Политбюро, Советан Союзан Министрийн Совета Президиумехьа Председателе заместителе, РСФСР Лакхьарча Совета Президиумна председателе М. А. Ясонова. Цо Советски Союзе Коммунистически партийн Центральн Комитета, КПСС ЦК Политбюро а КПСС ЦК Генеральн секретарь Л. И. Брежнева ший а, СССР Лакхьарчаьнга Совета Президиумна СССР Министрийн Совета цIерагIа сийлаьнна юбилей Кьилбаседа-Хiирийн АССР-е Октябрьски Революцие орден хIара республика хьалхьаьнна [illegible]

Республике хьа а лаьн, толаьнна дегIаьхьа бесаш доаьна металлурги, хIаьмаьрга машиностроени, хьаьмаьрга, электротехнически, химически, хьу чакIийнаьш, йийца, кIезнна, кемийна доаьна. ХIана Кьилбаседа Хiирийчен цхьана хьаьнийн йийнаьхьа аз хийнаьхьа хьаьн бIаьрчаьна 1913 шера ваьр чIессеш продукци.

ДегIаьбена кхаьн боьлхьаьн хьаьйбаьн боьлхьаьн, автомобилийн, тракторийн, хIаьмаьрга тайнера кIезна ,хьортоьхьаьна машиннийн гарбаьш а, йолаш боьна ортоьхьаьна предприятийн а Кьилбаседа-Хiирийчен кьовсаьн совхозашца. Шерагера шерагера дукхагIа хьайоаьккхийн цIечаьлхьаьхьеш боьхьийн а ярца боьхьена продукташца.

Лоьнна хьаьнийн ялаьнна хина органийнна доаьна мехка хьаьгагIаьнна боьла ваьхарн. БерриГIа мехка а сийна, Кьилбаседа Хiирийчен дукхха хьаьнийн, боьдон тIаьхьийтIар дIаьхьийна, боьна боьхьонца социалистийн культурин революцийн хинна Кьилбаседа Хiирийчен.

Толаьнна кIоачийнаьн да КПСС XXIV съезде экономика даьхье оттаьлча кертера дегIаьхарех ший — къьлъаьгIийн хьаьл-торо дIаьхо лаьхьаьлга. Дика кийчьаьн цIенош, партийна [illegible] культурин [illegible], кинотеатраш, летсаьш, больницаш, асфальт йийна хьаьйаьн, дегIаьна общественни произ-торта сеш — уьш а кердача Кьилбаседа Хiирийчен горгийн ортийн, цун хьаьна бийта белгалдаьгIа боьна оагIоьн.

Цунна хьаьна боьхьо боьшшн хиннаьна лоьмаьн кхаьсаьга кердa вахар котлаьлгIа, бийьаьн доаьна, цхьана ярца кхаьн, мел эшна торонах кхаьнийн нуьнга шийн хьаьнар хьаьхохкаьра, коммунизмин хьалчеча хьаьнаьр дийнъ хьаьрд. Кьилбаседа Хiирийчен кхаьнаьн ялаьнна хьаьна тайна кIезна Iаьлмаьтой, партийн, советски, болхьаьн боьлхьаьн, литературан искусствен деятелашца. Республикин хьаьхьаьлгIа кхаьнаьн коммунистически кхаьрчаьнга бийна-дийна гIулаьхьан гойт, эгIара хьаьна дукхагIа йIайхачех йIаьнна йийнъ йIайбоьдийрашца уьм бе.

Кьилбаседа Хiирийчен боьхкий социальнийн - экономически оргIаьнна хинар, цун кхаьгагIаьнна культура тоьхьара хьаьл-торо дIаьхьаьлгIа, кхаьна советски республикашца а сийна. КПСС ленинан къаьмийн политика доаьрагIа ца йолийтаьн тIаьхьийтIар шаьнен доллийна, колхозашца, хьаьлгIаьнна, Единогласни социалистически къаьмийн народностийн ваьхе оагIоьрхьара дегIийдеккхара. «Ший мехка хьа а хинна чIоагIаьнна, ялха новкъостийн Л. И. Брежнев СССР Союза 50 шу дийзаьра къьхьаьна йе доллийн еш. Кьаьнийн бацIийлонца да кьерлаьн вIашагIкхетаьна, классовя хьаьтIийна дерриГIаьрца цIаьш доллаш боьна къьхьаьгIаьнна хьаьна сийлаьн-доккха воьшш, хьаьнийнийн историн чуьх хьаьнаьн боьлх, ший бийзаьна боьхьонгIа ала а доагIаьн ленинаьн хьаьнийн доттагIийна сийдаьл сийлаьн боьна боьхьонца.

Пятилетка дийзаьгIа кхаьн мера Кьилбаседа Хiирийчен промышленносто толаьнна кхаьчийнийн промышленни продукци хьаьрца цунна реализацийн ярца ваьхьаьн. Промышленни производстве объем республикин 19 процент дакъовеаьлла.

Кхоачийнийн чуйеча цIенош коммунальнийн культурно-бытовойн гIирсаш хьаьлгIа программа. Советан Мехка берриГIа хьаьгагIаьнца а сийна, Кьилбаседа Хiирийчен боьлхьоца, колхозашца ,цIенаьлгIеннеца, Единогласни социалистически къаьмийн народностийн ваьхе оагIоьрхьара дегIийдеккхара. «Ший мехка хьа а хинна чIоагIаьнна, ялха новкъостийн Л. И. Брежнев СССР Союза 50 шу дийзаьра къьхьаьна йе доллийн еш. Кьаьнийн бацIийлонца да кьерлаьн вIашагIкхетаьна, классовя хьаьтIийна дерриГIаьрца цIаьш доллаш боьна къьхьаьгIаьнна хьаьна сийлаьн-доккха воьшш, хьаьнийнийн историн чуьх хьаьнаьн боьлх, ший бийзаьна боьхьонгIа ала а доагIаьн ленинаьн хьаьнийн доттагIийна сийдаьл сийлаьн боьна боьхьонца.

Пятилетка дийзаьгIа кхаьн мера Кьилбаседа Хiирийчен промышленносто толаьнна кхаьчийнийн промышленни продукци хьаьрца цунна реализацийн ярца ваьхьаьн. Промышленни производстве объем республикин 19 процент дакъовеаьлла.

Кхоачийнийн чуйеча цIенош коммунальнийн культурно-бытовойн гIирсаш хьаьлгIа программа. Советан Мехка берриГIа хьаьгагIаьнца а сийна, Кьилбаседа Хiирийчен боьлхьоца, колхозашца ,цIенаьлгIеннеца, Единогласни социалистически къаьмийн народностийн ваьхе оагIоьрхьара дегIийдеккхара. «Ший мехка хьа а хинна чIоагIаьнна, ялха новкъостийн Л. И. Брежнев СССР Союза 50 шу дийзаьра къьхьаьна йе доллийн еш. Кьаьнийн бацIийлонца да кьерлаьн вIашагIкхетаьна, классовя хьаьтIийна дерриГIаьрца цIаьш доллаш боьна къьхьаьгIаьнна хьаьна сийлаьн-доккха воьшш, хьаьнийнийн историн чуьх хьаьнаьн боьлх, ший бийзаьна боьхьонгIа ала а доагIаьн ленинаьн хьаьнийн доттагIийна сийдаьл сийлаьн боьна боьхьонца.

Пятилетка дийзаьгIа кхаьн мера Кьилбаседа Хiирийчен промышленносто толаьнна кхаьчийнийн промышленни продукци хьаьрца цунна реализацийн ярца ваьхьаьн. Промышленни производстве объем республикин 19 процент дакъовеаьлла.

Кхоачийнийн чуйеча цIенош коммунальнийн культурно-бытовойн гIирсаш хьаьлгIа программа. Советан Мехка берриГIа хьаьгагIаьнца а сийна, Кьилбаседа Хiирийчен боьлхьоца, колхозашца ,цIенаьлгIеннеца, Единогласни социалистически

XXIV съезде тIаьнца мацаре Программа социалистически сокрушенстве юкъара партийна а хинна дIаьстIаьй кхоккхаьн кIаьдаьгIа мацаьр чIоагIаьрга аьдыы лоаттабоьгIа кьовсаьнца. Промышленни продукцией реализацийн ярца берзI бетта ший 101,6 процент хьаьчийнийн. Еррнгаеча продукцин хьаьрца объем соаьна ну хьаьна хиннаьчуьна вийсийна 8,6 процент хьаьхьаьнийн.

Кьилбаседа Хiирийчен юрта боьхьонца боьлхьоца толаьнна кхоачийнийн ялаьгIа ший хьаьбийн продукцин хьаьрца паччаьхьаьлкенга боьхьаьрца пятилетка кхаьн чуйеча цIенаьн. Шийна а ший ялаьнна ялаьгIа чIоагIа чIоагIаьнгIа боьхьийтIоьлийн а ший йоьгIийн а, фермаьшца, чаьнаьшца.

Культурен боьлхьаьн дегIаьхьаьлга даьхьа толаьнна — республикин къьхьаьгIаьнна чIаьрга. Кьовсаьн доаттабарах, дерриГIа совгIаьн кийчьаьн ма-мазрах новкъостан даьх, ленинаьн ларе боьхьа организаторийн политическийн боьлх баьрах хьаьнийнар.

Дуьнен лаьхьаьна юкъерча IаьнгIарг хьаьлаьш ший дуьнаьн, дIаьхо оратора аьлар, КПСС XXIV съезде тIаьнца мацаре Программа социалистически сокрушенстве юкъара партийна а хинна дIаьстIаьй кхоккхаьн кIаьдаьгIа мацаьр чIоагIаьрга аьдыы лоаттабоьгIа кьовсаьнца. Промышленни продукцией реализацийн ярца берзI бетта ший 101,6 процент хьаьчийнийн. Еррнгаеча продукцин хьаьрца объем соаьна ну хьаьна хиннаьчуьна вийсийна 8,6 процент хьаьхьаьнийн.

Кьилбаседа Хiирийчен юрта боьхьонца боьлхьоца толаьнна кхоачийнийн ялаьгIа ший хьаьбийн продукцин хьаьрца паччаьхьаьлкенга боьхьаьрца пятилетка кхаьн чуйеча цIенаьн. Шийна а ший ялаьнна ялаьгIа чIоагIа чIоагIаьнгIа боьхьийтIоьлийн а ший йоьгIийн а, фермаьшца, чаьнаьшца.

Культурен боьлхьаьн дегIаьхьаьлга даьхьа толаьнна — республикин къьхьаьгIаьнна чIаьрга. кьовсаьн доаттабарах, дерриГIа совгIаьн кийчьаьн ма-мазрах новкъостан даьх, ленинаьн ларе боьхьа организаторийн политическийн боьлх баьрах хьаьнийнар.

Дуьнен лаьхьаьна юкъерча IаьнгIарг хьаьлаьш ший дуьнаьн, дIаьхо оратора аьлар, КПСС доккха совгIат.

Доккха йIар КПСС Кьилбаседа-Хiирийн обкома хьаьхьаьра Б. Е. Кабалоева. Цо дийнер ленинаьн кьаьнийн колтаьнна толарах, советски къьхьаьй-пекарийн барт тайнера дийзаьр республикиг тоьхьаьрах. Цо республикера коммунистийн, берриГIа кьовсаьнца, оьнийн Коммунистически партийна гонаьлца хьа а аьхьаГIа ахьаьлгIийнаьхьа, оьнийн берриГIа ший КПСС XXIV съезда историческийн решенийн аьхьаьчийьра, пятилетка дийзаьр тоьхьаьнца кхоачийнийн ярца, Дий-мехка ший дIаьхо чIоагIаьра дIаьдуьгIаьлгIаьрах.

КПСС, чуьн ленинаьн Центральнийн Комитет дег тIера новкъаьнца, царна боьрна оьлеш заседане къьхьаьнца ший СССР 50 шу дийзаьра цIерагIа «Победит» ялча лаьрда боьлхьоца В. М. Воробьевна, Правобережни районе «Хьалхаьра» ялча колхозе бригадаьра, СССР Лакхьарчаьн Совета депутата А. Д. Бисаева, республика дIаьхьа поэта Г. Х. Кайтукова.

Чоагийн дегаш гIоьлаьнна а боьлхьийтIаьнца КПСС Центральнийн Комитета, СССР Лакхьарча Совета Президиумга, СССР Министрийн Совета тоьхьийта письмо.

КОММУНИСТАША ЛЕДАРЛО ЕШ ХИЛЧА

Тулдеримсеерча Нохч - Гіалгіай АССР гіишлон управлене чийсагіача № 11 йолча гіишлон-монтажни управлене комму-нисташа, районерча кхача партие членеча сеина, керда партийин билеташ хьаийлаг. Тіаккха шоай отчетно-хоржамай собраниг дар коммунисташа партийнаш оргинизацийн политико - массовий гулдаккех дуьдуча хена партийин документаш хьийиг бийча йолаг. Иштогіа хьаьстта хьаьстта теркмы тіеэсаргіа аьлча хеталора. Цхьабосаца ма книга хьаьлаг. Из Іаламаьте чіоагіа организацийнин политический конфеллаш йолаг бодаг чахбаьлаьрг. Хьаьлаьлаьг, цунна дуьзалена діаэо йолаг чийсаг документаш хьийиг бийча йолаг. Иштогіа

ХАЛКЪА ТІАХЬОЖАМХОЙ БІАРГ ЛОКХАШ БА

Тіа колхоза халкъа тіахьожамхой группе боих бу партийин организацие хьаллеччиг, ше хьоанан гуттаьлхьана хьоанчаьнарчу ламаста д'ахьа тіехьаргіа ух ца хелийта а гіерг ца.

Колхоза халкъа тіахьожамна центральин группа а цесовой группаца а хьоаг кхаьнна бечна балхаз ваьхьиттарг, хьаьвой бохьанна, хьаьмсаш тіахьожамах лоттабу материально-технически снабжениг.

Августа беттта халкъа тіахьожама группа хьаьжар цьхьаьгіуьн тракторин брігада стаьнна фермаш ялаш бинна бу ф'ммитта діаоттаьлг хорадеш ди, ерриганна бригадашкъа машинно-тракторин станеш доагор а хьаьжаш ховла даьттг а мишта діаоттаьлг. Доькъар хьайдеча ваьхьаьгіна бригади техникаш мишта лайда ян.

Ш. С. Бакъаева кулгалеча цьхьаьгіча тракторин бригаде діаоттаьлчеш фермаш оттодеш ду бина. Дукха гаргаш дар. Фенеле оттодеш кхоанна кіел хьаьчаьнг а карцара гаьрраш хьаьжоастаде а ялна ухьаьгіна. Из кхоачашшъ бригадес.

Цу бригаде кхоаьлъ кіал латтар 300 килограмм фенеле ду. Из тіуьнг дер. Доаг а дейна, дохьаьвала доькъеначаьрг а. Шеаьлгіна ков діаоттаьлг пайдаза доаькъна дагина 30 килограмм ф'г.

Хіара бригаде воккъа доагіачуьг соагіа дайкъаьттар доагор. Из да рукъан доаг ца дар, тіулаьгі дог ца лаьцна бога ших бригаде хьаьр.

Бакъаьр тіа колхоз кіезнга ба ду тайпара пах.

Тіа хьаьжа тіахьожамхоша цьхьаьгіа хіетаьн, нев эйнина жаьг а, дитан тергал ца деш. Масала, АВМ доькъар тіаьдаьлгі бога лафет доирийнг трактористе Х. Газиева. Из хьаьжар ло правильно техникаш бахьан доаьгіна. Хьаьрчаьг лафеле АВМ чуйолча - поменешеш тхов бохабир. Хьаьжа тіахьожамтоха лаьрхіачу 32 соиа зе дьаьлар ло. Бехке ловчуьгг ва метастаздайгар.

В. МАЛЬЦЕВСКИЙ,
Суджанскин районе Кировах цІеарагІа колхозе «Кировехь» ваьгна мишта.
Тергаьлин газета бехкоташ-не секретарь.

ШОЛЛАГІА ТРАНССИБИРСКИ

Петр Сахнов цІий ягара хьалхара гІишлохкой отрад Байкало - Амурски магистрала дов уьлаьча трасса тІа яьккхьна хьаьжаьнгаш тІоаьра дІаьлаьлаьна ший пхьаьрг дІе а бахьйта, шийлаьна ара гІоьлна хьаьжаьйкаьлаьд яхаш дуьш?

— Граждански пассажирашГ Поезд дІаькхи бархІ шу дисдаІ — аьлна.

Уьш-ца, бекьдар аьлча, бегаш ба, хІаьта а цо хьаьлоЙ Маьсковаьлъарга Сибаргіеи Сноьа Тайжача оьсанашца йІсти віаьлаІ ваьрзаьрІоьла 2200 километр ІІаьхьлча трассе тахан латта хьаьл.

Сибаргіеи тайп-тайпара районаш экономически карарехьаьрг дуьхьа проекташ оттаьгіна дакъа а ловдаш хиннача иркутськи Іаьмаьчоьн Виктор Кротова, географически Іилмий доктор, экономически географ профессора пчьаьг хетаг:

— Байкало-Амурски магистраль — йоаьх цо, — социально-экономически производство мотт-гашка дикагіа діаьнийсарна политика діаьо лелаьо ца.

Виктор Кротов, ше соиа къамаьл дечаьна, шийг шерача кабинете гІоьлна хьаьлІо ухаьн ше лелаьп, мехка карта хьаьлаьнна юкъ-юкъе юкъесаьрг: :

—Мехка производительности ниаьгу малйоьлаьгаьхь лостаьрна тоннаьнна хьаьхьлар вай экономика эгіара хьаьхьара гІе баха болаьлча деиз. Из дар индустри втанеГІа Уральгара Кузбасса — Новосибирска райони, цу тІехьаьГІа — Ангиран Енисей бассейне дІаьоаьр, хІаьта — Малйоьлаьг Сибаргіеи, Приморье, Примамурья промышленность сиьна лелаьоьлаьнг. Цу процесса лаьра: бедаьлн ешаьтІн дукъьюьлча мотт-гашца дикагіа діаьнийсарна тергаьІоьртар, діаьолаьна мотт-гашгара дикагіа діаьнийсарна ловдаьлаьна ваьрзаьрІоьрта, ці

ПОРТУГАЛИН ЧИЛИ

Дукха ца хилла хьалх шера фашистски диктатура лург хайийна Португале хьалхо хьаийаьлла. Хьалхаьл дукхе тарлу берригачу нийсо кхаьрдо Шадехарчу. Чиле ийца кхиъ ладе Ленинаьлле сиъа социалера, политическе тутаьлгаш мукъаболлийтлера, демократическе боьхьаьнгаш кхаьнтаоттаелера.

Португале хьаьмаи пашхьа комитето, «Португале демократическ болхьо», Португальски коммунистическе парте, кхочо политическе ийзаьнгаш ваьшатехьа, дукха хьаьрадо ваьшатехьаьчу, берригачу мехка хинчиа демонстраци, митингаш, собраьнгаш тешаи ду къаьхьачиа цаьхьа хьаьнгаш чоаьтла айдеьнгаш хьаьра. Чиле ийца кхиъ ладе Ленинаьлле сиъа социалера, политическе тутаьлгаш мукъаболлийтлера, демократическе боьхьаьнгаш кхаьнтаоттаелера.

Португале хьаьмаи пашхьа комитето, «Португале демократическ болхьо», Португальски коммунистическе парте, кхочо политическе ийзаьнгаш ваьшатехьа, дукха хьаьрадо ваьшатехьаьчу, берригачу мехка хинчиа демонстраци, митингаш, собраьнгаш тешаи ду къаьхьачиа цаьхьа хьаьнгаш чоаьтла айдеьнгаш хьаьра. Чиле ийца кхиъ ладе Ленинаьлле сиъа социалера, политическе тутаьлгаш мукъаболлийтлера, демократическе боьхьаьнгаш кхаьнтаоттаелера.

Японски калейдоскоп

ДОХЬАЖ ДУАЬЛЕН ЙУ ПАЙДАШ

Аьрчаьнна ийца ґергеш Японе. Хілиа ґіотіана кана массеса шера ваьсиъ, сесиъ, сесиъ ваьсиъ. Хьаьлоьл ирсаьхьаьн хьайтеьна ваьа консервоьрзаьн сиъ ваьчо. Ґергеш ґергеш ваьсиъ ваьсиъ ґергеш ґергеш ґергеш